

IV

(Akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom)

DECYZJA KOMISJI

z dnia 10 grudnia 2008 r.

w sprawie pomocy państwa C 31/06 (ex N 621/05), którą Włochy wdrożyły w formie nadzwyczajnych środków na rzecz zapobiegania ptasiej grypie

(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 7802)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(2010/332/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanym artykułem i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 9 grudnia 2005 r., zarejestrowanym w dniu 13 grudnia 2005 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej powiadomiło Komisję, na mocy art. 88 ust. 3 Traktatu, o art. 5 ustawy nr 244 z dnia 30 listopada 2005 r. (ustawy 244/05).
- (2) Faksem z dnia 14 lutego 2006 r. (nr ref. AGR 4535) i z dnia 20 marca 2006 r. (nr ref. 7800) Komisja zwróciła się o dodatkowe informacje.
- (3) Mailem z dnia 2 marca 2006 r., zarejestrowanym w dniu 3 marca 2006 r., władze włoskie przekazały Komisji art. 1a ust. 8 i 10–14 projektu ustawy z przekształcenia dekretu z mocą ustawy nr 2 z dnia 10 stycznia 2006 r. Wspomniany dekret z mocą ustawy został przekształcony w ustawę, ze zmianami, ustawą nr 81 z dnia 11 marca 2006 r. (ustawa 81/06). Ustawa ta wprowadza zmiany w art. 5 ustawy 244/05. Przepisy przewidziane w art. 1a, ustanawiające *Fundusz na rzecz zwalczania nadzwyczajnego kryzysu w sektorze drobiu*, zostały przeanalizowane w ramach dokumentacji pomocy państwa N 322/06.
- (4) Mailem z dnia 20 kwietnia 2006 r., zarejestrowanym w dniu 25 kwietnia 2006 r., władze włoskie dostarczyły dodatkowych informacji.
- (5) Pismem z dnia 13 czerwca 2006 r. Komisja zwróciła się do władz włoskich o przedłużenie o 30 dni terminu określonego w art. 4 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ⁽¹⁾ w celu umożliwienia jej podjęcia decyzji,

tj. do dnia 26 lipca 2006 r., uwzględniając przy tym terminy tłumaczenia samej decyzji.

- (6) Mailem z dnia 22 czerwca 2006 r., zarejestrowanym w dniu 23 czerwca 2006 r., władze włoskie wyraziły zgodę na przedłużenie terminu, o które zwróciła się Komisja.
- (7) Pismem z dnia 5 lipca 2006 r. Komisja poinformowała Włochy o decyzji o wszczęciu postępowania na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu, wobec części odnośnych środków pomocy.
- (8) Pismem z dnia 19 lipca 2006 r., zarejestrowanym w dniu 3 sierpnia 2006 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji uwagi władz włoskich dotyczące decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego.
- (9) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja zwróciła się do zainteresowanych stron o przedstawienie uwag na temat odnośnego środka pomocy.
- (10) Komisja nie otrzymała od zainteresowanych stron uwag dotyczących tej kwestii.
- (11) Pismem z dnia 7 maja 2008 r. Komisja zwróciła się do władz włoskich o dodatkowe informacje, które umożliwiłyby jej zamknięcie niniejszej sprawy. Władze włoskie nie udzieliły odpowiedzi.
- (12) Pismem z dnia 30 października 2008 r. Komisja przesłała władzom włoskim przypomnienie. Pismami z dnia 4 listopada 2008 r. władze włoskie przekazały Komisji informacje, o które zwrócono się w piśmie z dnia 7 maja 2008 r., potwierdzając, że nie wprowadziły środków interwencyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1, 3a i 3c dekretu z mocą ustawy nr 202/2005, zmienionym art. 1a ust. 7 ustawy nr 81/06.

⁽¹⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 233 z 28.9.2006, s. 5.

II. OPIS

Tytuł

- (13) Nadzwyczajne środki na rzecz zapobiegania ptasiej grypie.

Podstawa prawna

- (14) Artykuł 5 dekretu z mocą ustawy nr 202 (dekret z mocą ustawy 202/05) z dnia 1 października 2005 r., przekształconego w ustawę nr 244 (ustawa 244/05) ⁽³⁾ z dnia 30 listopada 2005 r., zmieniony art. 1a ust. 7 ustawy nr 81 (ustawa 81/06) z dnia 11 marca 2006 r. z przekształcenia dekretu z mocą ustawy nr 2 z dnia 10 stycznia 2006 r.
- (15) Dekret Ministerstwa Polityki Rolnej z dnia 13 stycznia 2006 r. (dekret z dnia 13 stycznia 2006 r.) ustanawiający szczegółowe zasady stosowania przepisów dotyczących wycofywania mięsa drobiowego z rynku w rozumieniu art. 5 ust. 1 i 2 ustawy ⁽⁴⁾ 244/2005.
- (16) Artykuł 1a ust. 8, 10, 11 i 12 ustawy 81/06 ⁽⁵⁾.

Budżet

- (17) Zasoby służące do finansowania poszczególnych środków pochodzą z budżetu krajowego. Władze włoskie wyasygnowały z budżetu kwotę 120 mln EUR, podzieloną w następujący sposób: 20 mln EUR przeznaczone na pomoc żywnościową i 100 mln EUR na utworzenie Funduszu na rzecz Zwalczenia Nadzwyczajnego Kryzysu w Sektorze Drobiowym.

Czas trwania

- (18) Celem władz włoskich było przyznanie pomocy do dnia 1 stycznia 2007 r. Do chwili obecnej nie przyznano jednak żadnej pomocy w ramach tego programu.

Beneficjenci

- (19) Farmy drobiu, ubojnie i zakłady przetwórcze mięsa drobiowego, hurtownie mięsa drobiowego i zakłady produkujące żywność dla drobiu.

Środki

- (20) Artykuł 5 dekretu z mocą ustawy 202/05, zmieniony art. 1a ust. 7 ustawy 81/06 przewiduje:
- a) skup przez AGEA 17 000 ton mięsa drobiowego i innych produktów drobiowych przeznaczonych na pomoc humanitarną (ust. 1 i 2);
- b) zawieszenie płatności podatków, składek na ubezpieczenie społeczne i weksli dla podmiotów z sektora drobiowego (ust. 3a);

- c) przyznanie pomocy na pożyczki przeznaczone na restrukturyzację i przekształcenie zakładów drobiowych dotkniętych nadzwyczajnym kryzysem w sektorze drobiowym (ust. 3c).

- (21) Artykuł 1a ust. 8, 10, 11 i 12 ustawy 81/06 stanowi utworzenie przy Ministerstwie Rolnictwa Funduszu na rzecz Zwalczenia Nadzwyczajnego Kryzysu w Sektorze Drobiowym (zwanego „funduszem”), zasilonego pulą środków budżetowych w wysokości 100 mln EUR na rok 2006 r., do wykorzystania:

- a) na pomoc przeznaczoną na ratowanie i restrukturyzację sektora drobiowego (zgodnie z wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw ⁽⁶⁾);

- b) na rekompensatę dla hodowców z tytułu utraty dochodów lub dodatkowych wydatków poniesionych w ramach wdrożenia wspólnotowych, krajowych lub regionalnych programów zapobiegania ptasiej grypie i jej zwalczania oraz pośrednich szkód wynikających z ograniczeń przemieszczania zwierząt lub okresów wstrzymania produkcji, nałożonych przez władze sanitarne;

- c) na pomoc związaną z zaprzestaniem działalności produkcyjnej (zgodnie z pkt 9 wytycznych Wspólnoty ⁽⁷⁾ dotyczących pomocy państwa dla sektora rolnego – „wytyczne”);

- d) na inwestycje w gospodarstwach drobiarskich na rzecz środków bezpieczeństwa biologicznego i środków sanitarnych;

- e) na ubój zwierząt, na żądanie władz sanitarnych, uzasadniony dobrostanem zwierząt w przypadku zagęszczenia struktur produkcyjnych lub zakazem przeładunku zwierząt.

- (22) Artykuł 1a ust. 12 ustawy 81/06 stanowi, że środki stosowania pomocy finansowanej przez fundusz zostaną przyjęte dekretami Ministerstwa Rolnictwa i Ministerstwa Zdrowia. Władze włoskie zobowiązały się w mailu z dnia 20 kwietnia 2006 r. do poinformowania Komisji, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu, o wspomnianych dekreтах.

- (23) Mailem z dnia 23 maja 2006 r., zarejestrowanym tego samego dnia, stałe przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej powiadomiło Komisję, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu, o projekcie dekretu ministerialnego dotyczącego środków stosowania pomocy finansowanej przez fundusz. Środki te zostały zatwierdzone w ramach dokumentacji pomocy państwa N 322/06 ⁽⁸⁾.

⁽³⁾ Dziennik Urzędowy Republiki Włoskiej z 30.11.2005, seria ogólna nr 279, s. 44.

⁽⁴⁾ Dziennik Urzędowy Republiki Włoskiej z 26.1.2006, seria ogólna nr 21, s. 50.

⁽⁵⁾ Dziennik Urzędowy Republiki Włoskiej z 11.3.2006, dodatek zwyczajny nr 58.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 28 z 1.2.2000, s. 2.

⁽⁸⁾ W odniesieniu do części A pismem C(2007) 3249 z dnia 10.7.2007 r., a w odniesieniu do partii B pismem D(2008) 13797 z dnia 13.5.2008 r. (nr ref. AGR 11275).

- (24) Komisja wielokrotnie zalecała władzom włoskim niekontynuowanie środka, o którym mowa w art. 5 dekretu z mocą ustawy 202/05 dotyczącym skupu mięsa mrożonego na pomoc humanitarną⁽⁹⁾.
- (25) Dekret z dnia 13 stycznia 2006 r., który porządkuje szczegółowe zasady, których AGEA musi przestrzegać przy skupie produktów drobiowych pochodzących ze Wspólnoty, przewiduje następujące ceny skupu:

Tusze i kawałki mięsa	EUR/kg świeżego mięsa	EUR/kg mrożonego mięsa
Kurczęta Golden lub Livournais	2,40	2,10
Kurczęta „Vallespluga”	2,40	2,10
Kurczęta	1,40	1,20
Nogi kurcząt	1,40	1,20
Skrzydła kurcząt	1,00	0,80
Podudzia indyka	1,00	0,80
Nogi indyka	1,10	0,90
Skrzydła indyka	1,00	0,80
Indyk (piersi)	1,30	1,10
Perliczki i kaczki	2,40	2,10

- (26) W ramach pomocy humanitarnej swoje produkty może zaoferować każda osoba fizyczna lub prawna działająca w sektorze hodowli i przetwarzania mięsa drobiowego od ponad 12 miesięcy od daty wejścia w życie dekretu z dnia 13 stycznia 2006 r. i wpisanych do rejestru przedsiębiorstw prowadzonego przez Izbę Handlową w zakresie tej działalności.

III. OPIS POWODÓW, KTÓRE SKŁONIŁY DO WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (27) Jeśli chodzi o środki, o których mowa w art. 1a ust. 8, 10, 11 i 12 ustawy 81/06, który ustanawia fundusz do wykorzystania w celu sfinansowania środków opisanych w motywie 21 lit. a)–e) niniejszej ostatecznej decyzji, zostały one przeanalizowane w ramach dokumentacji pomocy państwa N 322/06 i zostały uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem⁽¹⁰⁾, ponieważ spełniają istotne w tym względzie warunki pkt 4.1, 4.2, 9 i 11.4 wytycznych⁽¹¹⁾.
- (28) Niniejsza decyzja odnosi się więc do środków, o których mowa w motywie 20 lit. a), b) i c), a które obejmują skup przez AGEA 17 000 ton mięsa drobiowego i innych produktów drobiowych przeznaczonych na

pomoc humanitarną, zawieszenie płatności podatków, składek na ubezpieczenia społeczne i weksli dla podmiotów z sektora drobiowego oraz przyznanie pomocy na pożyczki przeznaczone na restrukturyzację i przekształcenie zakładów drobiowych dotkniętych kryzysem.

- (29) Środki opisane w motywie 20 wydają się odpowiadać definicji pomocy państwa, ponieważ zostały przyznane przy użyciu zasobów państwowych, w formie rezygnacji z dochodów podatkowych przez władze publiczne lub w formie cen skupu mięsa drobiowego, a także mogą wpływać na wymianę handlową z powodu pozycji, jaką Włochy posiadają w odnośnej produkcji (Włochy były czwartym producentem mięsa drobiowego w Unii w 2004 r.).
- (30) Władze włoskie nie dostarczyły żadnych informacji mogących uzasadnić wspomniane środki w świetle zasad mających zastosowanie w zakresie pomocy państwa, w szczególności w świetle pkt 11.4 wytycznych⁽¹²⁾ i wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽¹³⁾. W konsekwencji Komisja nie mogła wykluczyć, że przewidziana pomoc stanowi pomoc na prowadzenie działalności, inaczej mówiąc pomoc, której celem jest zwolnienie przedsiębiorstwa z kosztów, jakie w normalnych warunkach przedsiębiorstwo musiałoby ponieść w związku z codziennym zarządzaniem lub zwykłą działalnością.

- (31) Komisja wszczęła więc postępowanie, o którym mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu WE, ponieważ miała wątpliwości co do zgodności środków, o których mowa w art. 5 dekretu z mocą ustawy 202/05, zmienionego art. 1a ust. 7 ustawy nr 81/06. Zgodnie ze wspomnianym art. 87 za zgodną ze wspólnym rynkiem może zostać uznana pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

IV. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (32) Po wszczęciu postępowania Komisja nie otrzymała żadnych uwag.

V. UWAGI WŁOCH

- (33) Władze włoskie przesłały swoje uwagi dotyczące wszczęcia postępowania pismem z dnia 19 lipca 2006 r., zarejestrowanym w dniu 3 sierpnia 2006 r.
- (34) Na wstępie władze włoskie zwracają Komisji uwagę na fakt, że mimo nadzwyczajnej sytuacji szczególnie środki nie zostały jeszcze przyjęte.

⁽⁹⁾ Pismem D(2005) 38372 z dnia 12.12.2005 r. (nr ref. AGR 31606), faksem D(2006) 9256 z dnia 20.3.2006 r. (nr ref. AGRI 7800) i pismem D(2006) 1927 z dnia 12.4.2006 (Dyrekcja Generalna ds. Rozwoju).

⁽¹⁰⁾ Zob. przypis 7.

⁽¹¹⁾ Zob. przypis 6.

⁽¹²⁾ Zob. przypis 6.

⁽¹³⁾ Zob. przypis 5.

- (35) Następnie władze włoskie odnoszą się do pkt 18 decyzji o wszczęciu postępowania, który stanowi, że zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (36) Wnioskują z tego, że zgodnie z wykładnią nadaną zgodnie z duchem i literą przepisów pomoc państwa nie jest zakazana w sposób systematyczny i bezwzględny, a wyłącznie w zakresie, w jakim zakłóca wymianę handlową i zapewnia przedsiębiorstwom będącym jej beneficjentami uprzywilejowaną pozycję na rynku.
- (37) Władze włoskie uważają, że w niniejszym przypadku można uznać, że okoliczności te są jak najbardziej wykluczone, ponieważ intencją ustawodawcy było jedynie ustanowienie programu częściowej rekompensaty *a posteriori* strat powstałych w wyniku kryzysu w sektorze.
- (38) W tym względzie podkreślają w szczególności, że środki, o których mowa w lit. b) (zawieszenie płatności podatków, składek na ubezpieczenia społeczne i weksli dla podmiotów z sektora drobiowego (art. 1a ust. 7 pkt 3a ustawy 81/06)), miałyby zastosowanie jako pomoc *de minimis*, gdyby trzyletni budżet przyznany przez Włochy nie został w całości wykorzystany na inny środek.
- (39) Władze włoskie przywołują pkt 22 decyzji o wszczęciu postępowania, który odnosi się do możliwości odstępowania na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, zgodnie z którym za zgodną ze wspólnym rynkiem może zostać uznana pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (40) W tym względzie władze precyzują, że niniejszy przypadek jest niepodważalnie powszechnie znaną sytuacją i że zgodnie z utrwalonymi zasadami doktryny i orzecznictwa powszechnie znanych okoliczności nie trzeba wykazywać w oparciu o dowody, ponieważ te ostatnie są niezbędne jedynie w sytuacjach, w których ustalenie okoliczności faktycznych wzbudza wątpliwości i ma niepewny charakter.
- (41) Władze włoskie zwracają uwagę Komisji na fakt, że gdyby uznała ona, że art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu nie znajduje zastosowania w przypadku zaproponowanego środka, powinien on zostać dopuszczony w oparciu o art. 87 ust. 2 lit. b), który stanowi, że zgodna ze wspólnym rynkiem jest pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi.
- (42) Według władz, w przedmiotowej sprawie nadzwyczajny charakter zdarzenia został już w sposób wyraźny uznany przez Radę Ministrów z chwilą zatwierdzenia rozporządzenia (WE) nr 679/2006 z dnia 25 kwietnia 2006 r. zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2771/75 i (EWG) nr 2777/75 w zakresie stosowania nadzwyczajnych środków wspierania rynku ⁽¹⁴⁾.
- (43) Władze włoskie uważają bowiem, że tego samego zdarzenia, uznanego za nadzwyczajne do celów przyjęcia nadzwyczajnych środków wspierania rynku, nie można by uznać za zwyczajne do celów oceny pomocy państwa przeznaczonej na reakcję na tę samą nadzwyczajną sytuację.
- (44) Wspomniane władze zauważają również, że sama Komisja skądinąd uznała nadzwyczajny charakter zdarzenia, przyjmując rozporządzenie Komisji (WE) nr 1010/2006 z dnia 3 lipca 2006 r. dotyczące niektórych nadzwyczajnych środków wsparcia rynku w sektorze jaj i drobiu w niektórych państwach członkowskich ⁽¹⁵⁾.

VI. OCENA POMOCY

1. Zakaz pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

- (45) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (46) Środki opisane w pkt 20 niniejszej decyzji odpowiadają definicji pomocy państwa, biorąc pod uwagę, że przyznają korzyść ekonomiczną (w formie braku zysków pod względem dochodów podatkowych dla państwa lub w formie cen skupu mięsa drobiowego, przy braku jakiegokolwiek rynku zbytu na rynku wspólnotowym z powodu ptasiej grypy) określonego sektorowi (drobiowemu), że mamy do czynienia z finansowaniem pochodzącym z (krajowych) zasobów publicznych, a wspomniana pomoc może wpływać na wymianę handlową.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 119 z 4.5.2006, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 180 z 4.7.2006, s. 3.

- (47) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wzmocnienie konkurencyjnej pozycji danego przedsiębiorstwa w oparciu o pomoc państwa zasadniczo wskazuje na zakłócenie konkurencji w stosunku do konkurencyjnych przedsiębiorstw, które nie są objęte takim wsparciem⁽¹⁶⁾. Orzecznictwo wskazuje, że stosunkowo niewielkie znaczenie pomocy lub relatywnie mały rozmiar przedsiębiorstwa będącego jej beneficjentem z założenia nie wyklucza wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi⁽¹⁷⁾.
- (48) Środek wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, gdy utrudnia przywóz pochodzący z innych państw członkowskich lub ułatwia wywóz do innych państw członkowskich. Decydujący jest fakt, że wymiana wewnątrzspółnotowa ewoluuje lub może ewoluować w inny sposób z powodu danego środka.
- (49) Produkt objęty programem pomocy jest przedmiotem wymiany handlowej między państwami członkowskimi, jest więc przedmiotem konkurencji.
- (50) Kryteria odnoszące się do wpływu na wymianę handlową i zakłócenie konkurencji nie są więc w pełni spełnione.
- (51) Niniejszy środek stanowi więc pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust.1 Traktatu WE.
- (52) Fakt, że środek został pomyślany w celu zrekompensowania sektorowi drobiowemu strat wynikłych z ptasiej grypy, nie wpływa na charakter pomocy, jeśli środek spełnia warunki art. 87 ust.1, jak to ma miejsce w niniejszym przypadku. Wytyczne, które mają zastosowanie w niniejszym przypadku, biorąc pod uwagę, że został on zgłoszony w 2005 r., oraz nowe wytyczne⁽¹⁸⁾ Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007–2013, przewidują natomiast w szczególności możliwość przyznania pomocy w celu naprawienia szkód spowodowanych kłeskami żywiołowymi, innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi lub chorobami zwierząt i roślin.

2. Ocena zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem

- (53) Zakaz, o którym mowa w art. 87 ust. 1 Traktatu WE, nie jest bezwarunkowy. Aby zaproponowany środek został uznany za zgodny ze wspólnym rynkiem, musi być objęty jednym z odstępstw, o których mowa w art. 87 ust. 2 i 3 Traktatu. Komisja przeanalizuje dalej warunki

stosowania art. 87 ust. 2 lit. b) Traktatu WE oraz przepisów wytycznych dla sektora rolnego na lata 2000–2006 dotyczących chorób zwierząt, które obowiązywały w chwili zgłoszenia przedmiotowego środka w 2005 r.

Odstępstwa, o których mowa w art. 87 ust. 2 Traktatu WE.

- (54) Władze włoskie odniosły się do art. 87 ust.2 lit. b) Traktatu WE, który stwierdza zgodność ze wspólnym rynkiem pomocy przeznaczonej na naprawienie szkód spowodowanych zdarzeniami nadzwyczajnymi. W odpowiedzi z dnia 19 lipca 2006 r. odnoszą się one do ptasiej grypy jako zdarzenia nadzwyczajnego.
- (55) Ponieważ w Traktacie brak jest definicji pojęcia „zdarzenie nadzwyczajne” i „kłęska żywiołowa”, należy sprawdzić, czy ptasia grypa, która wystąpiła we Włoszech, może zostać uznana za kłeskę żywiołową w rozumieniu art. 87 ust. 2 lit. b) Traktatu. Jeśli chodzi o odstępstwa od ogólnej zasady niezgodności pomocy państwa ze wspólnym rynkiem, ustanowionej w art. 87 ust. 1 Traktatu, Komisja, zgodnie z przyjętą praktyką, przypisuje ścisłą wykładnię pojęciom „kłęski żywiołowe” i „zdarzenia nadzwyczajne”, o których mowa w art. 87 ust. 2 lit. b) i które przywołano w pkt 11.2 wytycznych.
- (56) Konieczność ścisłej wykładni została potwierdzona w utrwalonym orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości⁽¹⁹⁾.
- (57) Do chwili obecnej Komisja uznała za kłęski żywiołowe trzęsienia ziemi, lawiny, przypadki osunięcia się ziemi i powódzie. Do zdarzeń nadzwyczajnych zalicza się wojnę, zamieszki wewnętrzne lub strajki oraz, pod pewnymi warunkami i zależnie od rozmiaru, duże wypadki jądrowe lub przemysłowe i pożary powodujące rozległe straty.
- (58) Co do zasady Komisja nie uznaje, że ogniska chorób zwierząt lub roślin mogły być utożsamiane z kłeskami żywiołowymi lub zdarzeniami nadzwyczajnymi. W jednym przypadku uznała jednak, że znaczny wymiar, jakiego nabrała pewna choroba zwierząt, niespotykany dotychczas, stanowił zdarzenie nadzwyczajne⁽²⁰⁾.
- (59) Przyjętą przez Komisję praktyką jest uznawanie ptasiej grypy za chorobę zwierząt⁽²¹⁾ i stosowanie dawno ustanowionych zasad w wytycznych dotyczących zwalczania chorób zwierząt i roślin.

⁽¹⁶⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 17 września 1980 r. w sprawie C-730/79, Rec. 1980, s. 2671, pkt 11 i 12.

⁽¹⁷⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 marca 1990 r. w sprawie C-142/87, Rec. 1990, s. I-959, pkt 43 i wyrok z dnia 14 września 1994 r. w sprawach połączonych C-278/92 i C-280/92, Rec. 1994, s. I-4103, pkt 40–42.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 319 z 27.12.2006, s. 1.

⁽¹⁹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 11 listopada 2004 r. w sprawie C-73/03, *Hiszpania przeciwko Komisji*, pkt 37 i wyrok z dnia 23 lutego 2006 r. w sprawach połączonych C-346/03 i C-529/03 Giuseppe Atzeni e.a., pkt 79.

⁽²⁰⁾ W szczególności w przypadku pomocy na rzecz hodowców dotkniętych kryzysem BSE – zob. pismo D(2001) 290558 z dnia 27.7.2001 r. (nr ref. AGR 25807) pomoc NN46/01, pismo D(2001) 292096 z dnia 9.11.2001 r. (nr ref. AGR 37860) pomoc N 657/01 i pismo D(2001) 290526 z dnia 27.7.2001 r. (nr ref. AGR 25798) pomoc N 437/01.

⁽²¹⁾ Choroba ta została zresztą umieszczona wśród „Chorób z listy Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt – OIE”.

- (60) Co do zasady zdarzenie nadzwyczajne musi co najmniej posiadać cechy zdarzenia, które ze względu na swój charakter i wpływ na odnośne podmioty wyraźnie różni się od zwyczajnych warunków i nie mieści się w zakresie normalnych warunków funkcjonowania rynku.
- (61) Podsumowując, dane przedstawione przez Włochy nie pozwalają orzec o nadzwyczajnym charakterze wspomnianej choroby, a raczej wskazują na powtarzające się zjawisko.
- (62) Według władz włoskich nadzwyczajny charakter zdarzenia zostały już w sposób wyraźny uznane przez Radę Ministrów z chwilą zatwierdzenia rozporządzeń (WE) nr 679/2006 oraz (WE) nr 1010/2006.
- (63) W powyższych przypadkach kryzys związany z ptasią grypą został wywołany spadkiem spożycia drobiu i jaj w niektórych państwach członkowskich, prowadząc do znacznego obniżenia cen. Przepisy, które regulowały rynek jaj i drobiu, zezwalały Unii Europejskiej na dofinansowanie środków wyrównawczych wyłącznie w przypadku wystąpienia ptasiej grypy w gospodarstwie lub ograniczenia przewozu zwierząt nałożonego na hodowcę z polecenia służb weterynaryjnych. Nie ma możliwości przyznania pomocy wspólnotowej w ramach reakcji na problemy rynku wynikające ze spadku sprzedaży w związku z utratą zaufania konsumentów. Ze względu na znaczenie kryzysu na rynku w niektórych krajach w 2006 r. Komisja zezwoliła na dofinansowanie w wysokości 50 % kosztów środków wspierania rynku, pozostała część była finansowana z budżetów krajowych.
- (64) Komisja pragnie podkreślić, że spadek cen, jaki nastąpił w sektorze, nie jest sam w sobie zdarzeniem nadzwyczajnym w rozumieniu Traktatu. Jest to raczej dobrze znana sytuacja koniunkturalna niektórych sektorów rolnych, za którą stoi wiele czynników, takich jak nieprawidłowe planowanie podaży w stosunku do popytu (cykliczne spadki cen w sektorze wieprzowym są tego dowodem) lub czysto handlowe czynniki, których pochodzenia nie sposób uznać za zdarzenie nadzwyczajne (na przykład zmiana preferencji konsumentów w kierunku substytutów). Podobnie samo istnienie dobrze znanej obecnie choroby, takiej jak ptasia grypa, nie może stanowić zdarzenia nadzwyczajnego. Przeciwnie, rozprzestrzenienie się choroby i kryzys sektora drobiowego, który z niego wynika, mogłyby w niektórych przypadkach być nawet skutkiem braku ścisłego zastosowania się władz krajowych do przewidzianych norm bezpieczeństwa i zapobiegania chorobie, niezbędnych w celu jej kontroli.
- (65) Za pomocą środków wsparcia rynku zaproponowanych we wspomnianych rozporządzeniach Komisja chciała
- stawić czoła problemowi negatywnych skutków kryzysu ptasiej grypy dla rynku. Uciekając się do takiego instrumentu, Komisja wyraziła zdecydowaną chęć interwencji wobec kryzysu, wykluczając całkowicie wszelkie inne interwencje uznane za zmieniające warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (66) Władze włoskie nie przedstawiły natomiast żadnych powodów, dla których niniejszy przypadek wyróżniałby się na tle innych przypadków ptasiej grypy, które nie zostały uznane za zdarzenia nadzwyczajne. W konsekwencji pomoc zaproponowana przez władze włoskie nie jest dozwolona w oparciu o tę podstawę prawną: odstępstwa, o których mowa w art. 87 ust. 2 nie mają zastosowania. W szczególności nie mają zastosowania przepisy lit. b), które stwierdzają zgodność ze wspólnym rynkiem pomocy przeznaczonej na naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi.
- Odstępstwa, o których mowa w art. 87 ust. 3 Traktatu WE*
- (67) Należy przeanalizować, czy zaproponowany środek może zostać uznany za zgodny ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 Traktatu. W szczególności właściwe w niniejszym przypadku są przepisy lit. c), zgodnie z którymi za zgodną ze wspólnym rynkiem może zostać uznana pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (68) W pkt 11.4 wytycznych uregulowana jest pomoc państwa z tytułu odszkodowania dla rolników za straty poniesione z powodu chorób zwierząt.
- (69) Zgodnie z wytycznymi w rozumieniu Traktatu nie można uznać za klęskę żywiołową czy zdarzenie nadzwyczajne przypadku, gdy rolnik traci żywy inwentarz wskutek choroby zwierząt, lub gdy jego uprawy atakuje choroba roślin. W podobnym przypadku pomoc z tytułu odszkodowań za poniesione straty i pomoc przeznaczona na zapobieganie późniejszym stratom może zostać zatwierdzona przez Komisję wyłącznie w oparciu o art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu. Artykuł ten stanowi, że za zgodną ze wspólnym rynkiem może zostać uznana przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (70) Aby to odstępstwo miało zastosowanie, państwo członkowskie musi wykazać, że warunki zgodności odnośnych środków ze wspólnym rynkiem są spełnione.

- (71) Zgodnie z pkt 11.4 wytycznych Komisja stoi na stanowisku, że wypłatę pomocy rolnikom w celu zrekompensowania im strat poniesionych wskutek chorób zwierząt lub roślin można uznać wyłącznie w przypadku, gdy jest ona realizowana w ramach odpowiedniego programu na poziomie wspólnotowym, krajowym albo regionalnym, ukierunkowanego na zapobieganie, kontrolę bądź zwalczanie danej choroby. Pomoc, której celem jest wyłącznie zrekompensowanie strat poniesionych przez rolników, której nie towarzyszy żaden środek mający na celu zaradzenie stojącemu u źródeł problemowi, należy uznać za pomoc na prowadzenie działalności, niezgodną ze wspólnym rynkiem.
- (72) Komisja uznaje, że władze włoskie nie dostarczyły dostatecznych dowodów, by uzasadnić zastosowanie takiego odstępstwa w świetle zasad mających zastosowanie w zakresie pomocy państwa, w szczególności zasad wspomnianego pkt 11.4 wytycznych.
- (73) W konsekwencji pomoc zaproponowana przez władze włoskie nie jest dozwolona na tej podstawie prawnej.
- (74) Władze włoskie nie wskazały innych przepisów jako podstawy prawnej pomocy.
- (75) Mimo że władze włoskie nie powołały się nigdy na stosowanie wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw, Komisja bada, w celu zapewnienia pełnej analizy, czy wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽²²⁾ nie mają zastosowania w niniejszym przypadku. Pierwszym warunkiem, by móc skorzystać z pomocy w celu ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw, jest, by dane przedsiębiorstwo zostało uznane za przedsiębiorstwo zagrożone w rozumieniu wspomnianych wytycznych. Z informacji posiadanych przez Komisję nie wynika, by odnośnie przedsiębiorstwa były zagrożone w rozumieniu wspomnianych wytycznych.
- (76) Jakkolwiek by było, Komisja pragnie podkreślić, że aby uczynić zadość obowiązkowi współpracy z Komisją, na państwie członkowskim, którego pomoc dotyczy, ciąży obowiązek przedstawienia wszystkich dowodów, które

mogłyby tej instytucji pozwolić na ustalenie, że spełnione zostały wszystkie warunki niezbędne do zastosowania odstępstwa, o które się to państwo zwraca⁽²³⁾. Władze włoskie nigdy nie dostarczyły żadnego dokumentu pozwalającego Komisji przeanalizować dane w świetle wytycznych i to mimo zaleceń zawartych przez Komisję w pkt 24 decyzji o wszczęciu postępowania (pkt 30 ostatecznej decyzji).

VII. WNIOSEK

- (77) W związku z powyższym Komisja może stwierdzić, że pomoc, którą Włochy planują wdrożyć na rzecz sektora drobiowego, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1, która nie może zostać objęta żadnym odstępstwem określonym w art. 87 ust. 2 i 3.
- (78) Biorąc pod uwagę, że środek został zgłoszony zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu i że władze włoskie nie wprowadziły go, nie ma konieczności żądania zwrotu pomocy,

PRZYMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa, którą Włochy planują wdrożyć na rzecz zapobiegania ptasiej grypie, nie jest zgodna ze wspólnym rynkiem.

Nie zezwala się tym samym na wdrożenie wspomnianej pomocy.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 10 grudnia 2008 r.

W imieniu Komisji
Mariann FISCHER BOEL
Członek Komisji

⁽²²⁾ Zob. przypis 5.

⁽²³⁾ Wyrok Trybunału z dnia 15 czerwca 2005 r. T-171/02, *Regione autonoma della Sardegna przeciwko Komisji*, Zb.Orz. 2005, s. II-2123, pkt 129.